

ovlaštenog izvoznika, direktor Uprave za indirektno oporezivanje BiH (u daljnjem tekstu: Uprava), donosi

**UPUTSTVO
O UVJETIMA I NAČINU STICANJA STATUSA
OVLAŠTENOG IZVOZNIKA**

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Uputstvom se detaljnije propisuju način i uvjeti za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika: podnošenje zahtjeva, prijem zahtjeva, provjera kod podnosioca zahtjeva, provjera poznavanja pravila o porijeklu robe, izdavanje odobrenja, korištenje carinskog ovlaštenja, vođenje evidencije, čuvanje dokumentacije, kontrola ovlaštenog izvoznika, izmjene i dopune odobrenja i ukidanje odobrenja.

Član 2.

(Definicije)

Izrazi korišteni u ovom Uputstvu znače:

- (1) "Ovlašteni izvoznik" je onaj izvoznik kojem Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) izda odobrenje i dodijeli broj carinskog ovlaštenja za primjenu pojednostavljenog postupka dokazivanja porijekla robe.
- (2) "Imalac odobrenja" je lice koje može dati izjavu o porijeklu na računu, otpremnici ili bilo kojem drugom komercijalnom dokumentu koji dovoljno detaljno opisuje proizvode o kojima je riječ i tako omogućava njihovu identifikaciju, bez obzira na vrijednost pošiljke.
- (3) "Nadležni regionalni centar" je regionalni centar na čijem području podnosilac zahtjeva/izvoznik ima sjedište, odnosno prebivalište i obavlja uvozno/izvozne radnje.
- (4) "Pošiljka" znači proizvode koje jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primaocu ili proizvode obuhvaćene jednim prijevoznim dokumentom koji pokriva njihovu dopremu od izvoznika do primaoca ili, u nedostatku takvog dokumenta, proizvode obuhvaćene jednim računom.
- (5) "Izjava o porijeklu" obuhvata i pojam "izjava na računu" koji se koristi u određenim preferencijalnim sporazumima.

Član 3.

(Pravni osnov)

Pravni osnov za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika sadržan je u odredbama međunarodnih sporazuma o slobodnoj trgovini koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa drugim zemljama/stranama, odnosno pripadajućim protokolima o definiciji pojma "proizvodi s porijeklom" i načinima administrativne suradnje (u daljnjem tekstu: Protokol) kao i Prilogom I Definicija pojma "proizvodi s porijeklom" i metode administrativne suradnje Regionalne konvencije o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe (u daljnjem tekstu: Prilog I Konvencije).

**GLAVA II. STICANJE STATUSA OVLAŠTENOG
IZVOZNIKA**

Član 4.

(Uvjeti za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika)

- (1) Izvoznik registriran na području Bosne i Hercegovine može podnijeti zahtjev za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika u skladu sa sporazumima o slobodnoj trgovini, koji izričito propisuju ovakvu mogućnost.
- (2) Sticanjem statusa ovlaštenog izvoznika, izvoznik će za robu s porijeklom davati izjavu o porijeklu na računu ili drugom komercijalnom dokumentu. Izjava o porijeklu mora biti u propisanom obliku i sadržavati broj dodijeljenog carinskog ovlaštenja.

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

713

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), u skladu sa sporazumima o slobodnoj trgovini koje Bosna i Hercegovina primjenjuje, a kojima je predviđeno sticanje statusa

- (3) Status ovlaštenog izvoznika može dobiti svaki izvoznik (bilo da je proizvođač ili trgovac) iz Bosne i Hercegovine koji ispunjava slijedeće uvjete:
- da je proizvođač ili trgovac proizvoda za koje traži ovlaštenje za sačinjavanje izjave o porijeklu ili je sa proizvođačem proizvoda za koje traži ovlaštenje, u takvim poslovnim odnosima, koji nesmetano i jasno obezbjeđuju dokazivost uvjeta za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom,
  - da je izvezio proizvode za koje traži ovlaštenje za davanje izjave o porijeklu,
  - da je davao vjerodostojne i pravilne informacije o porijeklu robe,
  - da je spreman u svakom trenutku dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje porijeklo predmetnih proizvoda,
  - da nema neizmirenog duga po osnovu indirektnih poreza na dan provjere tog uvjeta, a prije izdavanja odobrenja. Provjeru u vezi ispunjenosti ovog uvjeta vrši donosilac odobrenja,
  - da ima zaposleno najmanje jedno lice koje je dužno uspješno proći provjeru poznavanja pravila o porijeklu robe.

Član 5.

(Podnošenje zahtjeva)

- Izvoznik koji traži status ovlaštenog izvoznika podnosi pisani zahtjev Sektoru za carine - Odsjeku za tarifu, vrijednost i porijeklo, na obrascu iz Priloga I ovog Uputstva.
- Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana izvoznik dostavlja:
  - spisak proizvoda na nivou tarifnog broja (prve četiri cifre Carinske tarife) sa detaljnim opisom proizvoda za koje traži ovlaštenje za davanje izjave o porijeklu po pojednostavljenom postupku,
  - naziv međunarodnih sporazuma o slobodnoj trgovini i spisak zemalja/strana u koje se predmetni proizvodi izvoze sa dokazima o porijeklu,
  - Izjavu izvoznika iz člana 6. ovog Uputstva,
  - Izjavu o odricanju od potpisivanja izjave o porijeklu, ukoliko odgovorno/a lice/a izjavu o porijeklu neće potpisivati (Prilog III),
  - za svaki proizvod iz tačke a) ovog stava pravni osnov za sticanje porijekla robe (cjelovito dobijeni proizvodi, dovoljno obrađeni ili preradeni proizvodi, proizvodi dobijeni kumulacijom porijekla), unesen u obrazac iz Priloga II - Izjava o ispunjenosti uvjeta za sticanje porijekla za svaki tarifni broj proizvoda namijenjenog izvozu,
  - spisak proizvoda za koji se traži pojednostavljen postupak dokazivanja porijekla robe, a koji su izvezeni u prethodnom periodu, kao proizvodi sa porijeklom i u koje zemlje/strane,
  - dokaze o ispunjenosti uvjeta za sticanje statusa robe sa porijeklom (uvjerenje o kretanju robe EUR.1 ili izjava o porijeklu, izjava dobavljača, opis obrada ili prerada na materijalima bez porijekla, uvezno/izvozna carinska dokumentacija),
  - dokaz o postojanju poslovnih odnosa (ugovor), u smislu člana 4. stav (3) tačka a) kada izvoznik nije ujedno i proizvođač proizvoda za koji se traži ovlaštenje za davanje izjave o porijeklu,
  - ukoliko zahtjev podnosi trgovac treba priložiti i ugovor o poslovnoj suradnji,
  - spisak odgovornih lica koja predlaže za davanje izjave o porijeklu (ime i prezime, poslovi koje lice obavlja kod podnosioca zahtjeva, kontakt telefon i svojeručni potpis),

- adresu na kojoj obavlja proizvodnju i skladištenje ili distribuciju robe,
- ovjerenu kopiju izvoda iz sudskog registra i
- originalan dokaz o plaćenju administrativnoj taksi.

Član 6.

(Izjava izvoznika)

Izjavom iz člana 5. stav (2) tačka c) izvoznik se obavezuje:

- da će izjavu o porijeklu davati samo za proizvode koji ispunjavaju uvjete za sticanje statusa preferencijalnog porijekla, kao i ostale uvjete predviđene konkretnim međunarodnim sporazumom o slobodnoj trgovini (npr. pojam "pošiljke", uvjet direktnog transporta, odredbe o zabrani povrata ili izuzeća i sl.),
- da će u svakom trenutku carinskim organima dati na uvid svu traženu dokumentaciju, dozvoliti pregled poslovnih knjiga i omogućiti druge vidove kontrole koje budu potrebne,
- da preuzima punu odgovornost u vezi netačnih navoda o porijeklu robe, pogrešne primjene pravila o porijeklu robe ili bilo koje druge zloupotrebe ovlaštenja,
- da će izjave o porijeklu potpisivati isključivo lice koje ispunjava uvjete iz člana 4. stav (3) tačka f),
- da, ukoliko odluči da izjavu ne potpisuje, preuzima punu odgovornost za svaku nepotpisanu izjavu o porijeklu po kojoj ga je moguće identifikovati, kao da ju je svojeručno potpisao,
- da vodi urednu evidenciju izdatih izjava o porijeklu i čuva svu dokumentaciju na osnovu koje je izjava o porijeklu data najmanje tri godine od datuma izdavanja,
- da će pratiti sljedivost materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji.

Član 7.

(Prijem zahtjeva)

- Nakon prijema zahtjeva, Sektor za carine - Odsjek za tarifu, vrijednost i porijeklo vrši pregled dokumentacije i provjerava da li je ista dostavljena u skladu sa odredbama iz člana 5. i 6. ovog Uputstva.
- Ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti, provjeru eventualnog neizmirenog duga po osnovu indirektnih poreza vrši Sektor za poslovne usluge.
Ako se kod podnosioca zahtjeva utvrdi neizmireni dug po osnovu indirektnih poreza, Sektor za carine - Odsjek za tarifu, vrijednost i porijeklo će donijeti Rješenje o odbijanju zahtjeva, osim u slučaju kada podnosilac dokaže da mu je, prije podnošenja zahtjeva, u skladu sa propisima o indirektnom oporezivanju, rješenjem Uprave odobreno odgođeno plaćanje ili plaćanje istog u ratama i da je, u slučaju ako mu je odobreno plaćanje istog u ratama, izmirio iznose rata dospjelih za plaćanje do dana provjere podnietog zahtjeva.

Član 8.

(Komisija)

- Direktor Uprave će na prijedlog pomoćnika direktora Sektora za carine formirati stalnu Komisiju za provođenje postupka po zahtjevima za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika (u daljnjem tekstu: Komisija).
- Komisiju će činiti službenici Odsjeka za tarifu, vrijednost i porijeklo i Grupa za tarifu, vrijednost i porijeklo robe, a koji rade na poslovima porijekla robe.

Član 9.

(Provjera kod podnosioca zahtjeva)

- Ako se utvrdi da su uvjeti iz člana 5., 6. i 7. ovog Uputstva ispunjeni, Komisija će izvršiti provjeru datih informacija kod podnosioca zahtjeva, koja uključuje: obilazak proizvodnog

pogona, način vođenja poslovne evidencije, sistem arhiviranja dokumentacije radi ocjene da li takav način čuvanja i arhiviranja omogućava kontrolu carinskom organu, mogućnosti praćenja sljedivosti porijekla materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji, kao i edukativni razgovor sa licima predloženim od strane podnosioca zahtjeva.

- (2) Komisija može od podnosioca zahtjeva zatražiti i dopunu dokumentacije radi utvrđivanja činjenica koje mogu uticati na donošenje odluke za izdavanje odobrenja.
- (3) Kada podnosilac zahtjeva za status ovlaštenog izvoznika već ima odobrenje koje je izdato na osnovu sličnih ili još strožijih uvjeta (npr. AEO), ta se činjenica može uzeti u obzir prilikom obrade zahtjeva.

Član 10.

(Provjera znanja)

- (1) Odgovorna lica predložena od strane podnosioca zahtjeva moraju uspješno proći provjeru znanja iz oblasti porijekla robe. Provjera znanja se sastoji od pismenog i usmenog dijela provjere koju provodi Komisija iz člana 8., o čemu se sačinjava zapisnik.
- (2) Ukoliko predložena odgovorna lica ne pokažu dovoljan stepen znanja iz ove oblasti, bit će im omogućeno da još jednom pristupe provjeri znanja, a ukoliko ni tada ne zadovolje, donijet će se Rješenje o odbijanju zahtjeva zbog neispunjenosti uvjeta.

Član 11.

(Izdavanje odobrenja)

- (1) Ako su ispunjeni svi propisani uvjeti, Sektor za carine izdaje Odobrenje o sticanju statusa ovlaštenog izvoznika (u daljnjem tekstu: Odobrenje), u roku od šezdeset dana od dana prijema kompletnog zahtjeva.
- (2) Odobrenje se izdaje na neodređeno vrijeme i primjenjuje se od dana navedenog u Odobrenju, a važi sve dok imalac Odobrenja ispunjava propisane uvjete.
- (3) Odobrenje sadrži podatke vezane za imaooca Odobrenja, broj carinskog ovlaštenja, vrstu roba koje su predmet izvoza, zemlje/strane ili grupe zemalja u koje se roba izvozi, pravila na osnovu kojih roba ima status robe s porijeklom, ime lica koja su ovlaštena za praćenje pojednostavljenog postupka dokazivanja porijekla, prava i obaveze ovlaštenog izvoznika, datum početka primjene Odobrenja.
- (4) Broj carinskog ovlaštenja ovlaštenu izvoznik upisuje u propisani tekst izjave o porijeklu, a sastoji se od:
  - a) ISO oznake za Bosnu i Hercegovinu,
  - b) rednog broja carinskog ovlaštenja,
  - c) zadnja dva broja godine u kojoj se izdaje Odobrenje.
 Primjer: BA/200/19
- (5) Odobrenje se izdaje u pet primjeraka, od kojih se po jedan dostavlja imaoocu Odobrenja, Kabinetu direktora, nadležnom regionalnom centru, Odsjeku za carinsku kontrolu i Odsjeku za tarifu, vrijednost i porijeklo (u spis).
- (6) Ako se utvrdi da podnosilac zahtjeva ne ispunjava uvjete za traženo Odobrenje, Sektor za carine, donosi rješenje o odbijanju zahtjeva.

Član 12.

(Korištenje carinskog ovlaštenja)

- (1) Carinsko ovlaštenje za pojednostavljen postupak dokazivanja porijekla robe se koristi prilikom izvoza robe navedene u Odobrenju, za koju su ispunjeni uvjeti za sticanje statusa robe s porijeklom u zemlje/strane navedene u Odobrenju.
- (2) Ovlaštenu izvoznik može, ukoliko su ispunjeni uvjeti iz Protokola i/ili Priloga I Konvencije, koristiti carinsko ovlaštenje i za potvrđivanje porijekla robe iz drugih zemalja/strana.

Član 13.

(Vrijednost pošiljke)

Nakon dobijanja Odobrenja, ovlaštenu izvoznik prilikom izvoza robe daje izjavu o porijeklu na računu ili drugom komercijalnom dokumentu, bez obzira na vrijednost pošiljke.

Član 14.

(Izjava o porijeklu)

- (1) Tekst izjave o porijeklu mora biti u potpunosti isti kao propisani tekst u prilogu Protokola odnosno Priloga I Konvencije, napisan na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini ili na engleskom jeziku, u koji je upisan i broj carinskog ovlaštenja iz člana 11. ovog Uputstva.
- (2) Izjavu o porijeklu ovlaštenu izvoznik će otkucati mašinom, otisnuti pečatom ili odštampati na računu ili drugom komercijalnom dokumentu, kao npr. otpremnica, predačun ili packing lista, iz kojeg je jasno vidljivo o kojim proizvodima s porijeklom se radi. Prijevozna isprava ne može se smatrati komercijalnim dokumentom, obzirom da to nije vlastiti dokument ovlaštenog izvoznika, već ga je izdao prijevoznik ili špediter.
- (3) Izjava o porijeklu na posebnom obrascu nije dozvoljena. Ista se može podnijeti isključivo na posebnom listu komercijalnog dokumenta, ako list očigledno predstavlja njen dio. Ako komercijalni dokument ima nekoliko stranica, svaka stranica mora biti numerirana, mora biti naveden ukupan broj stranica, te na posljednjoj stranici treba dati izjavu o porijeklu.
- (4) Na komercijalnim dokumentima na kojima je navedena izjava o porijeklu proizvodi moraju biti detaljno opisani radi identifikacije. Ako roba navedena na računu ili drugom komercijalnom dokumentu ima preferencijalno porijeklo u različitim zemljama ili grupama zemalja, treba navesti nazive ili službene skraćenice (ISO oznake) zemalja ili grupe zemalja.
- (5) Ukoliko na komercijalnim dokumentima imamo robu sa preferencijalnim i robu bez preferencijalnog porijekla potrebno je iza svake stavke, u zagradi, navesti zemlju porijekla. Postoji i mogućnost da se stavke uzastopno označe brojevima, te da se na kraju navede koji se brojevi odnose na robu s porijeklom, a koji na robu bez porijekla.

Član 15.

(Potpisivanje izjave o porijeklu)

Izjava o porijeklu ne mora biti potpisana od strane ovlaštenog izvoznika ili odgovornog lica, ukoliko je uz zahtjev podnesena izjava propisana na obrascu iz Priloga III ovog Uputstva kojom je preuzeta puna odgovornost za svaku izjavu o porijeklu, kao da je svojeručno potpisana.

Član 16.

(Vođenje evidencije)

- (1) Ovlaštenu izvoznik je dužan voditi evidenciju izdatih izjava o porijeklu.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana mora sadržavati slijedeće podatke:
  - a) broj i datum komercijalnog dokumenta,
  - b) datum izdavanja izjave o porijeklu,
  - c) državu za koju je roba namijenjena (otpremljena),
  - d) opis robe i tarifni broj iz Carinske tarife BiH,
  - e) broj i datum izvoznog carinskog dokumenta.

Član 17.

(Čuvanje dokumentacije)

Ovlaštenu izvoznik je dužan tri godine čuvati:

- a) kopije računa ili drugih komercijalnih dokumenata na kojima je data izjava o porijeklu,
- b) svu dokumentaciju koja sadrži informacije važne za utvrđivanje porijekla robe,

- c) kopije dokaza o porijeklu materijala i dijelova koji su bili upotrijebljeni u proizvodnji robe na koju se izjava o porijeklu odnosi.

Član 18.

(Kontrola ovlaštenog izvoznika)

- (1) Kontrola ovlaštenog izvoznika je stalna aktivnost kontrolnih organa Sektora za carine.
- (2) Kontrola ovlaštenog izvoznika se mora obaviti nakon šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja.
- (3) Obavezna kontrola ispunjenosti uvjeta vrši se i u:
  - a) slučaju značajnijih promjena propisa kojima je regulirana oblast preferencijalnog porijekla,
  - b) slučaju postojanja osnovane sumnje da imalac Odobrenja više ne ispunjava propisane uvjete.
- (4) Ovlašteni izvoznik je dužan, na zahtjev carinskih organa, dati na uvid svu raspoloživu dokumentaciju, kao i omogućiti kontrolu poslovnih knjiga i računovodstvene dokumentacije, koji sadrže podatke značajne za utvrđivanje porijekla robe.
- (5) Kontrolni organi Sektora za carine će nakon izvršene kontrole Odsjeku za tarifu, vrijednost i porijeklo dostaviti primjerak zapisnika.

Član 19.

(Naknadno izdata izjava o porijeklu i duplikat)

- (1) U izuzetnim slučajevima ovlašteni izvoznik može dati izjavu o porijeklu nakon izvoza robe, ukoliko takav dokaz nije izdat u vrijeme izvoza zbog nehotičnih propusta ili posebnih okolnosti.
- (2) U slučaju krađe, gubitka ili uništenja komercijalnog dokumenta na kojem je data izjava o porijeklu, ovlašteni izvoznik može od carinske ispostave, u kojoj je izvozna procedura obavljena, zatražiti izdavanje duplikata na osnovu arhivirane dokumentacije.
- (3) U slučaju kada se izjava o porijeklu daje naknadno, ovlašteni izvoznik mora, prije nego što izjavu dostavi zemlji odredišta, o tome informirati carinsku ispostavu u kojoj je izvozna procedura obavljena, odnosno podnijeti zahtjev za izmjenu podataka u izveznoj carinskoj prijavi (evidentiranje izjave o porijeklu izdate od strane ovlaštenog izvoznika u polje 44 carinske prijave).
- (4) Izjavu o porijeklu izvoznik može dati nakon izvoza pod uvjetom da se ista predoči zemlji uvoznici u periodu od dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se izjava odnosi.

Član 20.

(Izmjene i dopune podataka)

U slučaju da ovlašteni izvoznik ima potrebu izmijeniti ili dopuniti podatke navedene u Odobrenju, Sektoru za carine - Odsjeku za tarifu, vrijednost i porijeklo podnosi pisani zahtjev, prilaže dokumentaciju vezanu za izmjenu ili dopunu Odobrenja i plaća propisanu administrativnu taksu.

Član 21.

(Ukidanje Odobrenja)

Odobrenje će biti ukinuto kada carinski organi, postupajući u bilo koje vrijeme, utvrde da ovlašteni izvoznik više ne ispunjava

uvjete pod kojima mu je izdato Odobrenje ili da je isto zloupotrijebio. U tom slučaju Sektor za carine donosi Rješenje o ukidanju Odobrenja.

Član 22.

(Vodenje evidencije izdatih Odobrenja)

- (1) Evidenciju izdatih Odobrenja vodi Sektor za carine - Odsjek za tarifu, vrijednost i porijeklo.
- (2) Evidencija sadrži:
  - a) jedinstveni identifikacioni broj, naziv i adresu imaoaca odobrenja,
  - b) broj i datum zaprimljenog zahtjeva,
  - c) tarifni broj robe,
  - d) zemlje izvoza za koje se ovlaštenje koristi,
  - e) broj carinskog ovlaštenja,
  - f) datum početka primjene carinskog ovlaštenja,
  - g) izmjene i dopune odobrenja,
  - h) podatke o odbijenim zahtjevima i ukinutim odobrenjima,
  - i) podatke o kontrolama ovlaštenog izvoznika,
  - j) dodatne napomene.

GLAVA III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

(Sastavni dio Uputstva)

Sastavni dio ovog Uputstva čine: Zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika (obrazac iz Priloga I), Izjava o ispunjenosti uvjeta za sticanje porijekla za svaki tarifni broj proizvoda namijenjenog izvozu (obrazac iz Priloga II) i Izjava o odricanju od potpisivanja izjave o porijeklu (obrazac iz Priloga III).

Član 24.

(Odredbe o stavljanju propisa van snage)

Ovim Uputstvom stavlja se van snage Instrukcija o uvjetima i načinu sticanja statusa ovlaštenog izvoznika iz Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 46/14).

Član 25.

(Prijelazne odredbe)

Zahtjevi za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika kao i podneseni zahtjevi za izmjene i dopune Odobrenja zaprimljeni, a neriješeni do dana stupanja na snagu ovog Uputstva rješavat će se u skladu sa ovim Uputstvom.

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljeno i na web stranici Uprave.

Broj 01-02-2-915-9/19
22. oktobra 2019. godine
Banja Luka

Direktor
Dr. **Miro Džakula**, s. r.